

EK: 3

FARK KONTRATLARI (CFD) ALIM-SATIM İŞLEMLERİ ÜRÜN BİLGİ FORMU**1. Genel Bilgiler**

Bu ürün bilgi formu, Sermaye Piyasası Kurulu'nca ("SPK") yayımlanmış "III-39.1 Yatırım Kuruluşlarının Kuruluş ve Faaliyet Esasları hakkında Tebliğ'in "Müşteriye risklerin bildirilmesi yükümlülüğü" başlıklı 25. Maddesi kapsamında hazırlanmıştır ve Fark Kontratları'nda (CFD) işlem yapan yatırımcıları mevcut riskler hakkında bilgilendirmeyi amaçlamaktadır. Fark Kontratları'nda yapılan işlemler sonucunda kâr elde edebileceğiniz gibi zarar riskiniz de bulunmaktadır. Bu nedenle, işlem yapmaya karar vermeden önce, piyasada karşılaşılabileceğiniz riskleri anlamanız, mali durumunuzu ve risk algınızı dikkate alarak karar vermeniz gerekmektedir. Bu amaçla işbu ürün bilgi formunda yer alan aşağıdaki hususları okuyarak anlamanız ve imzalamanız gerekmektedir ancak burada bahsedilecek olan riskler uygulamadan kaynaklanabilecek tüm riskleri kapsamayabilir.

Elektronik İşlem Platformu üzerinden işlem yapılabilecek güncel dayanak varlık listesine www.fxbox.com.tr web sitemizden ulaşabilirsiniz.

2. Fark Kontratları'nda (CFD) Fiyatlama

Fark Kontratları, dayanak varlığın açılış fiyatı ile kapanış fiyatı arasındaki farkın, alınan pozisyonun yönüne göre müşteri hesabına kâr veya zarar olarak yansıtıldığı, diğer bir deyişle fiyat beklentilerinin alınıp satıldığı, müşteri ve aracı kurum arasında, bir platform üzerinden gerçekleştirilen, kaldıraç da içerebilen finansal bir üründür. Emtia, değerli metaller, endeksler ve hisse senetleri üzerine düzenlenebilir. Fark Kontratları'nda pozisyon alınan dayanak varlığa fiziksel olarak sahip olunmaz. Müşteri; Yapı Kredi Yatırım Menkul Değerler'in Forex (Kaldıraçlı Alım Satım) işlemleri için sunduğu platform üzerinden Fark Kontratları'nda da işlem yapabilir.

Kotasyon: Fark Kontratlarına ilişkin piyasada bulunan fiyat çiftidir.

Uzun/Kısa Pozisyon: Bir dayanak varlığı satın aldığınızda o varlıkta "uzun" pozisyonda, bir dayanak varlığı sattığınızda ise "kısa" pozisyonda olursunuz.

Alış/Satış Yapmak: Bir dayanak varlığın değer kazanacağını düşünerek yapılan işleme, "alış yapmak"; değer kaybedeceğini düşünerek yapılan işleme "satış yapmak" denir.

Spread: Yatırımcı dayanak varlığı tam olarak piyasa değeriyle alıp satamaz. Dayanak varlık için iki fiyat verilir (Satış-Alış). Bu iki fiyat arasındaki farka "spread" denir.

Alış fiyatı (bid): Likidite sağlayıcı veya fiyat yapıcı aracı şirketin almaya razı olduğu fiyattır. Yani yatırımcının o anda aktif satış yapabileceği fiyatı gösterir.

Satış fiyatı (ask): Likidite sağlayıcı veya fiyat yapıcı aracı şirketin satmaya razı olduğu fiyattır. Yani yatırımcının o anda aktif alış yapabileceği fiyatı gösterir.

Lot: Fark Kontratları işlemlerinde işlem birimi LOT kullanılmakla beraber ölçekleme faktörü dayanak varlığa göre değişebilmektedir.

Ölçekleme Faktörü: Fark Kontratları'nda 1 Lot işlemin nominal değerini belirleyen katsayıdır. Örneğin DAX indeksinde ölçekleme faktörü 25, petrolde 1000, doğal gazda 10.000, bakırda 250'dir.

Kaldıraç: İngilizce karşılığı "leverage"tır. Yatırılan başlangıç teminatının birkaç misli pozisyon alınabilmesine imkân sağlayan finansal bir mekanizmadır.

Kaldıraç Oranı: Yatırımcının koyduğu teminat miktarının kaç katına kadar işlem yapılabileceğini belirleyen orandır.

Gerekli Teminat: Bir pozisyon açabilmeniz için hesabınızda olması gereken minimum para miktarıdır.

Aktif Fiyat x Lot x Ölçekleme Faktörü x Teminat Oranı

Serbest Teminat: Mevcut pozisyonunuzu açık tutmanız için aracı kurumunuzun bloke ettiği para miktarı düşüktükten sonra kâr/zarar kaleminin eklenmesi ile arta kalan tutardır.

Kullanılan Teminat: Mevcut pozisyonunuzu açık tutmanız için aracı kurumunuzun bloke ettiği para miktarıdır. Bu bakiyeyi mevcut pozisyonunuzu kapatmadan kullanamazsınız.

1:10 Kaldıraç Oranı Kullanılarak Alınabilecek Petrol Pozisyon Örnekleri

Yatırımcının hesabına 20.000 USD para yatırarak bir hesap açtığını varsayalım.

Amerikan Ham Petrol'ün piyasa fiyatının 55 USD olduğunu varsayarsak:

Yükseliş beklentisi doğrultusunda alım yapacak bir yatırımcı için:

- Yatırımcının alacağı pozisyon LONG (UZUN) pozisyon olarak adlandırılır. Yatırımcı 1 Lot alış yapacaksa,
- Pozisyon büyüklüğü 1x1000x55= 55.000 USD (Petrolde ölçekleme faktörü 1000) olacaktır.

Teminat, Serbest Marjin Kavramları ve Hesaplamalar

• Bu işlem için alınacak pozisyon büyüklüğünün %10'u teminat (marjin) olarak hesaptaki serbest bakiyeden (Serbest Marjin) kullanılacaktır. İşlem açılmadan önce yatırımcının bakiyesi serbest marjinine eşittir. İşlem açıldığında ayrılacak teminat seviyesi Serbest Marjin rakamından düşülür.

- Ham Petrol fiyatı 55 USD iken, 1 Lot'luk bu işlem için;

Teminat (Marjin) = 55.000 (Pozisyon Büyüklüğü) / 10 (Kaldıraç Oranı)= 5.500 USD olacaktır.

- İşlem sonunda;

Bakiye = 20.000 USD

Marjin = 5.500 USD

Serbest Marjin = 14.500 USD olacaktır.

Özetlemek gerekirse:

- 1 Lot işlem ile Amerikan ham petrolü 55 USD iken 55.000 USD değerinde yukarı yönlü bir pozisyon açılmış olacaktır.
- Eğer petrol 56 USD'ye yükselirse, yatırımcının hesabında:
- Pozisyon büyüklüğü = 1x1000x56 = 56.000 USD
- Büyüklük Farkı = 56.000 USD – 55.000 USD = 1.000 USD'lik bir kâr yatırımcının hesabına yansiyacaktır.
- Yukarıdaki hesaplama; (56,00-55,00)*1000*1 =1.000 USD kâr olarak da düşünülebilir.

Fark Kontratları "III-37-1 Yatırım Hizmetleri ve Faaliyetleri ile Yan Hizmetlere İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ ile SPK tarafından düzenlenmiştir. Söz konusu Tebliğ ile bu işlemlere aracılık edebilecek kuruluşların sahip olması gereken özellikler, hizmet çeşitleri, yapılacak işlemlerin özellikleri vb. konular belirli bir yasal mevzuata bağlanmıştır.

Yapı Kredi Yatırım Menkul Değerler A.Ş. ("Yapı Kredi Yatırım") likidite sağlayıcısı olarak dünyanın önde gelen finansal kurumlarıyla çalışmaktadır. Yapı Kredi Yatırım, piyasa yapıcısı olduğu için fiyatları kendisi de belirleyip platforma yansıtabilir. Fiyatlar Yapı Kredi Yatırım kotasyonları olarak yatırımcının ekranına yansıtılır. Yatırımcılar işlemlerini bu kotasyonlar üzerinden gerçekleştirir. Yapı Kredi Yatırım'ın işlemden yarattığı gelir yatırımcının elde ettiği kârdan veya uğradığı zarardan bağımsızdır. Ancak Fark Kontratları'nda müşteriye karşı taraf olarak pozisyon alındığı ve sunulan hizmet ya da ürünün niteliği gereği müşterinin zarar etmesinin yatırım kuruluşunun kâr elde etmesiyle sonuçlandığı durumlar çıkar çatışmasına neden olabilir.

Fiyatlamayı örnek bir işlem ile açıklamak gerekir ise:

Yatırımcımız ekrandaki kotasyon üzerinden Amerikan ham petrolünde uzun pozisyon almaya karar verir. Aşağıdaki formül baz alınarak, piyasa beklentileri de hesaplama dahil edilerek platforma kotasyon verilir:

$$P = (T_N - T_1) / (T_2 - T_1) * (P_2 - P_1) + P_1$$

P = Hesaplanan Price

T_N = Bugün

T₁ = Önceki yakın vadeli işlem kontratının vade sonu

T₂ = En yakın vadeli işlem kontratının vade sonu

P₁ = En yakın vadeli işlem kontratının fiyatı

P₂ = Bir sonraki vadeli işlem kontratının fiyatı

Örnek

Aşağıda vadesiz petrol fark kontratının temel olarak hesaplama mantığı verilmiştir. Bu hesaplama temel alınarak piyasa beklentileri doğrultusunda platforma aracı kurum tarafından fiyat verilir.

T_N = 28/2/2017

T₁ = 21/2/2017

T₂ = 21/3/2017

P₁ = 55.00

P₂ = 55.45

$$P = (T_N - T_1) / (T_2 - T_1) * (P_2 - P_1) + P_1$$
$$P = 7 \text{ gün} / 28 \text{ gün} * (55.40 - 55.00) + 55.00$$
$$P = (7/28 * 0.40) + 55.00 = 55.10$$

Platforma gelen fiyat

55.05 – 55.15

Kaldıraçlı alım satım işlemleri için kullanılan platforma gelen kotasyonları yatırımcı değerlendirir, petrol almaya karar verir ve emri girer. Onay bilgisi yatırımcının ekranına gönderildikten sonra süreç tamamlanmış olur. Yapı Kredi Yatırım'ın manuel çalışan bir Forex işlem masası bulunmamaktadır; Forex işlemlerinde olduğu gibi Fark Kontratları da elektronik ortamda gerçekleşir. Fark Kontratları'nın fiyatları ile ilgili dayanak varlıkların fiyatları arasında yüksek oranda ve pozitif bir korelasyon bulunmaktadır.

3. Kaldıraçlı Alım Satım İşlemlerinde Komisyon, Ücret

Tezğâhüstü yapılan işlemler karşılığında müşteriden Yapı Kredi Yatırım'a ödemek üzere herhangi işlem komisyonu ayrıca talep edilmemektedir. Müşteriden sadece "spread" farkı alınmaktadır. Dayanak varlık için iki fiyat verilir (Alış-Satış). Bu iki fiyat arasındaki farka "spread" denir. İşleme ilişkin ücret, kote edilen fiyatlamasının içindedir. Spread oranları müşteriden müşteriye değişiklik arz edebilir. İşlem yapmadan önce Yapı Kredi Yatırım'daki temsilcinizden spread konusunda bilgi almanız önem arz etmektedir.

Gecelik Faiz

Dayanak varlığı hisse senedi veya endeks olan fark kontratlarında ertesi güne taşınan pozisyonlar için yatırımcılar, mevcut pozisyonlarının durumuna (uzun/kısa) ve piyasadaki gösterge faiz oranına göre gecelik faiz alır veya öderler.

Eğer yatırımcı uzun pozisyonlarını bir sonraki güne taşırsa gecelik faiz ödemek durumundadır.

Uzun Pozisyon için Gecelik Faiz:

İşlemin Nominal Büyüklüğü x (LIBOR+% 3.0) /365

Kısa Pozisyon için Gecelik Faiz:

Yatırımcı LIBOR- %3 üzerinden gecelik faiz alır.

Eğer LIBOR= % 3,5 ise

%3,5-%3 = % 0,5

İşlemin Nominal Büyüklüğü x % 0,5 / 365 üzerinden gecelik faiz alır.

Eğer LIBOR % 2 ise

%2-%3=%-1

İşlemin Nominal Büyüklüğü x % 1 / 365 üzerinden gecelik faiz öder

İşlemin nominal büyüklüğünün hesaplanmasında kullanılan fiyat, İngitere saati ile 10:00'dur.

Temettü Ödemeleri

Dayanak varlığı hisse senedi veya endeks olan fark kontratlarında uzun pozisyon taşıyan yatırımcılar endeksi oluşturan hisse senetlerine veya ilgili hisse senedine fiziksel olarak sahip olmamalarına rağmen, temettü ödemesi dayanak varlık fiyatına yansımakta olup, ayrıca temettü ödemesi adı altında herhangi bir ödeme yapılmaz. Temettü ödemeleri uzun pozisyonu olan yatırımcılar için artı, kısa pozisyonu olan yatırımcılar için ise eksi olarak hesaplara yansıtılır. Temettü tutarı, fark sözleşmesinin yapıldığı hisse senedinin bulunduğu ülkeye göre değişiklik gösterebilmektedir. Fark kontratlarında pozisyon taşıyan yatırımcılar, temettü dışında, hisse senedi sahiplerinin oy hakkı gibi özlük haklarına sahip değildir.

Vadesiz kontratlar

Vadesiz kontratlardaki gecelik fonlama aşağıdaki gibi hesaplanmaktadır:

Fonlama: Gecelik Baz + (Fiyat x % 0,007)

Gecelik Baz = (P2 – P1)/ (T2 – T1)

T1 = Önceki yakın vadeli işlem kontratının vade sonu

T2 = En yakın vadeli işlem kontratının vade sonu

P1 = En yakın vadeli işlem kontratının fiyatı

P2 = Bir sonraki vadeli işlem kontratının fiyatı

Örnek

T1 = 21/2/2017

T2 = 21/3/2017 P1 = 55.00

P2 = 55.40

Müşteri eğer uzun pozisyondaysa

Gecelik baz: (55,40 – 55,00 / (28)

Gecelik baz: 0,01428

Gecelik Fonlama: 0,01428 +(55.00x %0,007)

Gecelik Fonlama: 0,01428+ 0,00385= 0,01813

Müşteri hesabına gecelik olarak kontrat başına 18,13 USD gecelik faiz yansıtılacaktır. Piyasada fiyatların değişmediğini varsayarsak, vadesiz CFD kontratının fiyatı ise 0,01813 puan artacak ve 55,01813 olarak hesaplanacaktır.

Elektronik posta ile gönderilen ekstre ve bildirimler için gönderim ücreti bulunmamaktadır. Posta kanalı ile gönderilen ekstre ve her türlü bildirimler için PTT/kurye bedelinin iki katı olarak ücret tahsil edilir.

4. Fark Kontratları İşlemlerinde Vergilendirme

Fark kontrat gelirlerinde yatırımcılar bakımından vergilendirilme esasları şöyledir: Vadesiz fark kontratlarından elde edilen gelirle Gelir Vergisi Kanunu Geçici 67. madde kapsamında olup, kaynakta kesinti (stopaj) suretiyle vergilendirilecektir. Kazançların vergilendirilmesinin belirli koşullar dahilinde beyan yoluyla yapılması gerekebilir. Dar mükellef müşterilerimizin fark kontratları işlemleri yapabilmeleri için, bu işlemleri Türkiye’de bulunan işyeri ve daimi temsilcisi vasıtasıyla yerine getirmeleri gerekmektedir. İşyeri veya daimi temsilcisi bulunmayan müşterilerimizle bu işlemler yapılamayacaktır. Vadesiz fark kontrat işlemleriyle ilgili vergi esaslarının çok detaylı olması ve fazlasıyla uzmanlık gerektirmesi dolayısıyla, yukarıdaki açıklamalarla bağlı kalmaksızın herhangi bir işleme girişmeden önce vergisel yükümlülüklerinizin ve maliyetlerin tam anlamıyla öğrenilmesi için bu konuda uzman bir mali müşavirle görüşmenizi tavsiye ederiz.

5. Riskler

Fark Kontratları, taraflar arasında farklı ve belirli ihtiyaçlara karşılık vermek üzere yapılandırılmış ve işlem tarafları farklı özelliklere sahip olduklarından, başlangıç anında tespit edilmesi mümkün olmayan bazı özel risk unsurlarını barındırması mümkündür. Bu kapsamda tarafların, işlem yapacakları kontratların kendi özel ihtiyaçlarına uygunluğu ve hukuki yaptırımların uygulanabilirliği konularında profesyonel yardım almaları tavsiye olunur.

Fark Kontratları işlemleri sonucunda kâr elde edebileceğiniz gibi zarar riskiniz de bulunmaktadır. Bu nedenle işlem yapmaya karar vermeden önce, karşılaşılabileceğiniz riskleri anlamanız ve kısıtlarınızı dikkate alarak karar vermeniz gerekmektedir.

Bu amaçla, Sermaye Piyasası Kurulu’nun “III-39.1 Yatırım Kuruluşlarının Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Tebliği”nin 25. maddesinde öngörüldüğü üzere “Yatırım Hizmet ve Faaliyetleri Genel Risk Bildirim Formu”nda belirtilen hususları anlamanız gerekmektedir.

Fark Kontratları’nda alım satım hizmeti sunmak SPK’nın iznine tâbidir. Bu nedenle, işlem yapmaya başlamadan önce çalışmayı düşündüğünüz kuruluşun söz konusu işlemlere ilişkin yetkisinin olup olmadığını kontrol ediniz. Fark Kontratları; kaldıraçlı işlem hükümlerine tabi olduğu için, Kaldıraçlı alım satım işlemi yapmaya yetkili olan kuruluşları www.spk.gov.tr veya www.tspb.org.tr internet sitelerinden öğrenebilirsiniz.

Fark Kontratları’nda işlem yapmak çok risklidir. Kaldıraç etkisi nedeniyle, düşük teminatla işlem yapmanın piyasada lehe çalışabileceği gibi aleyhe de çalışabileceği ve bu anlamda kaldıraç etkisinin tarafınıza yüksek kazançlar sağlayabileceği gibi yüksek zararlara da yol açabileceği ihtimali daima göz önünde bulundurulmalıdır. Ters fiyat hareketleri sonucunda yetkili kuruluşa yatırdığınız paranın tümünü kaybedebilirsiniz. Yüksek getiri vaatlerine itibar etmeyiniz.

Yetkili kuruluşun yapacağınız işlemlere ilişkin tarafınıza aktaracağı bilgilerin eksik ve doğrulanmaya muhtaç olabileceği tarafınızca dikkate alınmalıdır.

ARACI KURUM fark kontratı işlemleri sundukları müşterilerine söz konusu işlemler için bireysel portföy yöneticiliği veya yatırım danışmanlığı hizmeti veremez.

Fark kontratı alım satım işlemlerine ilişkin olarak yetkili kuruluş personeline yapılacak teknik ve temel analizlerin kişiden kişiye farklılık arz edebileceği, bu analizlerde yapılan öngörülerin gerçekleşmeme olasılığının bulunduğu

dikkate alınmalıdır.

Yabancı para cinsinden yapılan işlemlerde, yukarıda sayılan risklere ek olarak kur riskinin bulunduğu, kur dalgalanmaları nedeniyle Türk Lirası bazında değer kaybı olabileceği, devletlerin yabancı sermaye ve alım satım hareketlerini kısıtlayabileceği, ek ve/veya yeni vergiler getirebileceği, alım satım işlemlerinin zamanında gerçekleşmeyebileceği bilinmelidir.

Fark kontratı alım satım işlemlerinde size sunulan dayanak varlık fiyatları ve "spread"ler en iyi fiyat durumunu yansıtmayabilir. Başka kurumların fiyatlarını da kontrol etmeniz yerinde olacaktır.

Bir dayanak varlıktaki alım-satım fiyatları arasındaki fark (spread) ARACI KURUM tarafından belirlenen bir seviyenin üzerine çıktığı takdirde ARACI KURUM, müşterinin kullandığı platformda işlem yapılmasını durdurabilir. Bu durumda ARACI KURUM tarafından belirlenen seviyeye kadar olan eski fiyat üzerinden de işlem yapılamaz.

İşlemlere başlamadan önce yetkili kuruluşunuzdan yükümlü olacağınız bütün komisyon ve diğer muamele ücretleri konusunda teyit almalısınız. Eğer ücretler parasal olarak ifade edilmemişse size nasıl yansıtacağı ile ilgili anlaşılır örnekler içeren yazılı bir açıklama talep etmelisiniz.

Yetkili kuruluşlar tarafından kaldıraçlı alım satım/fark kontratları işlemleri sonucunda kayba uğramanız durumunda pozisyonunuzun stop-out seviyesine ulaşmadan önce ek teminat çağrısı yapılacağı konularında garanti verilemeyeceğini dikkate almanız gerekmektedir. Başka kurumların fiyatlarını da kontrol etmeniz yerinde olacaktır.

• Karşı taraf riski

Fark kontratı işlemleri taraflar arasında gerçekleşmektedir. Bu nedenle işlemin karşı tarafının, işlemde doğan yükümlülüğünü yerine getirip getiremeyeceğine ilişkin kredibilitésinin değerlendirilmesi tavsiye edilmektedir.

Karşı taraf riski, Yapı Kredi Yatırım'dır ve teminatlar Takasbank A.Ş.'de tutulmaktadır.

Cari risk tutarı, karşı tarafın temerrüde düşerek ödeme yapamaması durumunda, kaybedilebilecek türev işlem portföyünün gerçeğe uygun değerini ifade eder.

Tezghüstü piyasa kapsamında işlemlerin netleştirilmesi ve takasına ilişkin anlaşmaların yapılması mümkün olmakla birlikte, bu tür anlaşmaların varlığı taraflara işlemlerin sonuçlandırılması aşamasında herhangi bir garanti ya da koruma sağlamamaktadır.

Taraflar, hukuki ilişkilerinin tam ve açıklıkla belirlenmesine yönelik olarak, işlem kapsamına giren her türlü detay ve açıklamaya aralarındaki sözleşme metninde yer vermelidir. Bu türde işlemler gerçekleştirilmeden önce hukuki konularda danışmanlık hizmeti alınması uygun olacaktır.

• Piyasa riski

Fark kontratı işlemleri kapsamında getiri kadar karşılaşılabilecek muhtemel zararın da miktarı çok yüksek tutarda olabilir. Yatırımcı, yatırdığı teminatın tamamını kaybedebilir. Piyasa riskine ilişkin değerlendirme yapılması tamamen bu riske maruz kalan tarafların sorumluluğu altındadır.

• Likidite riski

Fark kontratı işlemleri, herhangi bir borsaya kote olmadıklarından ikincil piyasalarda her zaman ve koşulda fiyatlandırılmayabilirler. İşlem başlangıç fiyatı üzerinde ya da herhangi bir fiyat üzerinden zarar durdurmalı emir ihtiva etse bile tasfiye edilmesi mümkün olmayabilir. Likiditenin azaldığı durumlarda Yapı Kredi Yatırım fiyatlandırma için en iyi gayreti gösterir ancak fiyatlamaya yapılamadığı durumlar da mevcut olabilir.

6. Risk Takibi

MÜŞTERİ'nin teminat tutarı Başlangıç Teminatı'nın altına düştüğü hallerde Elektronik İşlem Platformu'ndan MÜŞTERİ'nin kayıtlı adresine elektronik posta yoluyla Teminat Uyarısı bildirim yapılır. MÜŞTERİ'nin hesabında bulunan teminat tutarının "Kaldıraçlı Varlıklar (FOREX) ve Fark Sözleşmeleri (CFD) Çerçeve Sözleşmesi"nde belirlenen otomatik pozisyon kapatma seviyesine (stop-out level) düşmesi durumunda ARACI KURUM, MÜŞTERİ'nin hesabında bulunan açık pozisyonları kısmen veya tamamen tasfiye eder.

Bu durumda gerçekleştirilen Otomatik Pozisyon Kapatma (Stop-Out) işlemi nedeniyle maruz kalınabilecek zararın tümü MÜŞTERİ'ye ait olacaktır. ARACI KURUM, Otomatik Pozisyon Kapatma Seviyesi'nin (Stop-Out Level) korunmadığı hallerde açık pozisyonları zararın en yüksek olduğu pozisyondan başlamak suretiyle kapatır. MÜŞTERİ'den alınan yazılı talimatın ARACI KURUM tarafından kabul edilmesi halinde bu oran farklı seviyelerde belirlenebilir. MÜŞTERİ, teminat tutarının Otomatik Pozisyon Kapatma Seviyesinin (Stop-Out Level) üzerinde olup olmadığını Elektronik İşlem Platformu üzerinden bizzat takip etmekle ve hesabın gerekli teminat seviyesinin altına düşmesini engellemek ile yükümlü olduğunu kabul ve beyan eder.

ARACI KURUM, kendi risk politikası ve Yatırım Hizmetleri ve Faaliyetleri ile Yan Hizmetlere İlişkin Esaslar

Tebliğinin 25/C maddesi uyarınca, her bir müşteri özelinde Müşteri'nin açabileceği maksimum pozisyon limitini belirler. Belirlenen Müşteri limiti e-posta ve iadeli taahhütlü mektup veya elden teslim yolu ile MÜŞTERİ'ye bildirilir. ARACI KURUM, pozisyon limitini değişen piyasa koşulları ve risk iştahını göz önünde bulundurarak MÜŞTERİ'ye bir gün öncesinden en seri iletişim aracı vasıtasıyla bildirmek şartı ile MÜŞTERİ onayı alınmaksızın değiştirme hakkına sahiptir. ARACI KURUM nezdinde Fark Kontratı İşlemleri için MÜŞTERİ'nin taşıdığı pozisyon büyüklüğünün tanımlanan pozisyon limitini aşması halinde, herhangi bir bildirimde bulunulmaksızın, ARACI KURUM'un limit aşımını tespit ettiği andan itibaren, risk artırıcı emirler kabul edilmeyecek ve ilgili limit aşımı giderilinceye kadar söz konusu pozisyonlar ARACI KURUM tarafından hesaplanan Beklenen Kayıp (ES) yüzdesi en yüksek olan dayanak varlıktan başlayarak re'sen kapatılacaktır. Taşınan pozisyon büyüklüğü müşterinin tüm pozisyonlar birbirleri ile netleştirildikten sonra hesaplanan tutardır.

Yukarıda açıklanan müşteri limiti dışında, ARACI KURUM risk politikası ile uyumlu olarak, ARACI KURUM genelinde, ARACI KURUM'un karşı taraf olduğu tüm MÜŞTERİ pozisyonlarını kapsayacak şekilde bir Beklenen Kayıp (ES) limiti belirler. ARACI KURUM'un Beklenen Kayıp (ES) limitinde aşım tespiti durumunda, işbu Sözleşme'yi imzalayan MÜŞTERİ özelinde olup olmadığına bakmaksızın ve herhangi bir bildirimde bulunulmaksızın limit aşımını tespit ettiği andan itibaren, ARACI KURUM, MÜŞTERİ'lerden gelen risk artırıcı emirleri kabul etmez ve limit aşımını gidermek amacıyla MÜŞTERİ'lerin pozisyonlarını en iyi gayreti göstererek kâr zarar gözetmeksizin esasları aşağıda belirtilen şekilde kapatır:

- ARACI KURUM'un Beklenen Kayıp (ES) limitinin aşıldığını belirlediği an itibarıyla, söz konusu limiti ARACI KURUM kayıtlarına göre en fazla kullanan ilk beş MÜŞTERİ'nin pozisyonlarını, orantısız olarak herhangi bir muvafakat alınmasına gerek olmaksızın re'sen kapatır. MÜŞTERİ bazında kapatılacak pozisyon tutarı her bir MÜŞTERİ için MÜŞTERİ'nin kendi pozisyonunun söz konusu beş MÜŞTERİ'nin toplam pozisyonuna oranı hesaplanarak belirlenir.
- ARACI KURUM pozisyon kapatmaya, söz konusu Beklenen Kayıp (ES) limitini en fazla kullanan ilk beş MÜŞTERİ arasından, ARACI KURUM Beklenen Kayıp (ES) limitinin aşımının belirlendiği an itibarıyla, teminat oranı (teminat miktarı/açık pozisyon tutarı) en düşük olan MÜŞTERİ'den başlar.
- ARACI KURUM söz konusu beş MÜŞTERİ'nin pozisyonlarını kapatmaya, teminat oranı (teminat miktarı/açık pozisyon tutarı) en düşük olan MÜŞTERİ'nin ARACI KURUM tarafından hesaplanan Beklenen Kayıp yüzdesi en yüksek olan dayanak varlıkta alınmış pozisyonundan başlar. Müşterinin limiti hesaplanırken, aynı platform üzerinden işlem yapıldığı için Forex açık pozisyonları da dikkate alınır.

+Müşteri bazında limit için örnek

Müşteri pozisyon limiti: 10 milyon USD

Açık pozisyon: + 5 milyon USDTRY ve + 70 lot Amerikan ham petrolü

Petrol Pozisyonu: $70 \times 1000 \times 55 = 3,85$ milyon USD

Toplam pozisyon: 5 milyon USD + 3,85 milyon USD = 8,85 milyon USD

Petrol fiyatları bu seviyede kaldığı sürece müşteri sadece 1,15 milyon daha USD/TRY pozisyonu açabilir. Eğer 1,15 milyon USD'den daha fazla alım emri girmek isterse emir reddedilir.

1,15 milyon USDTRY alım emri yapar ve maksimum limit olan 10 milyon USD'ye ulaşır ve petrol fiyatları yukarı hareket ederse toplam pozisyon tutarı, müşteri açık pozisyon limitini aşacağı için, limit aşımına neden olan pozisyonda kısmi kapama yapılır.

+Kurum limiti için örnek

Kurum Beklenen Kayıp (ES) limiti: 2 milyon USD

- Müşteri 1: -5 milyon USDTRY
+5 milyon EURUSD
+100 lot Amerikan ham petrolü
- Müşteri 2: -5 milyon USDTRY
+10 milyon EURTRY
+10 milyon EURUSD
+60 lot Amerikan ham petrolü
- Müşteri 3: -10 milyon EURTRY
-10 milyon USDTRY
10 milyon USDTRY
+140 lot Amerikan ham petrolü

İlk 3 müşteri için TOPLAM NET pozisyon: -20 milyon USDTRY, +15 milyon EURUSD ve 16,50 mn USD tutarında Petrol (Petrol =55 USD)

Diğer müşteriler için TOPLAM NET pozisyon: -6mn USDTRY, +10mn EURUSD ve 2,90 mn USD tutarında Petrol

Kurum TOPLAM NET pozisyon: -26mn USDTRY, +25mn EURUSD ve 19,40 mn USD tutarında Petrol

Kurum riskine en çok katkı yapan ve detayları yukarıda paylaşılan ilk 3 müşteri için toplam "beklenen kayıp" tutarının 1,488,392 USD olduğunu ve diğer müşterilerden de 510,456 USD oluştuğunu farzederek, toplam limite erişmiş oluyoruz.

Diğer müşterilerden herhangi birisinin yeni 1 milyon USDTRY kısa pozisyon açtığını ve toplam "beklenen kayıp" tutarının 2.030,492 USD'ye ulaştığını farz edelim.

Kurum limitini aştığımız için, riske en fazla katkısı olan ilk 3 müşterinin pozisyonlarından aşım tutarına karşılık gelecek şekilde pozisyon kapatılır.

Örnek müşteri pozisyonlarını baz alırsak, Müşteri 1'in 5 milyon USDTRY pozisyonu 4,73 milyona, Müşteri 2'nin 5 milyon USDTRY pozisyonu 4,75 milyona ve Müşteri 3'ün 10 milyon USDTRY pozisyonu 9,52 milyona indirilerek kurum limitindeki aşım giderilir.

1. MÜŞTERİ

Ad, Soyadı/Unvan :

Tarih :

İmza :

2. MÜŞTERİ

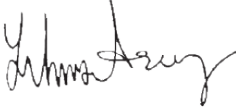
Ad, Soyadı/Unvan :

Tarih :

İmza :

YAPI KREDİ YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.

Yılmaz Arısoy
Genel Müdür

Hakan Yolcu
Genel Müdür Yardımcısı

ÖRNEKTİR

EK: 4

KALDIRAÇLI FX ALIM SATIM İŞLEMLERİ ÜRÜN BİLGİ FORMU**1. Genel Bilgiler**

Bu ürün bilgi formu, Sermaye Piyasası Kurulu'nca ("SPK") yayımlanmış "III-39.1 Yatırım Kuruluşlarının Kuruluş ve Faaliyet Esasları hakkında Tebliğ'in "Müşteriye risklerin bildirilmesi yükümlülüğü" başlıklı 25. maddesi kapsamında hazırlanmıştır ve Kaldıraçlı Alım Satım piyasalarında işlem yapan yatırımcıları mevcut riskler hakkında bilgilendirmeyi amaçlamaktadır. Kaldıraçlı alım satım işlemleri sonucunda kâr elde edebileceğiniz gibi zarar riskiniz de bulunmaktadır. Bu nedenle, işlem yapmaya karar vermeden önce, piyasada karşılaşılabileceğiniz riskleri anlamanız, mali durumunuzu ve risk algınızı dikkate alarak karar vermeniz gerekmektedir. Bu amaçla işbu ürün bilgi formunda yer alan aşağıdaki hususları okuyarak anlamanız ve imzalamanız gerekmektedir; ancak burada bahsedilecek olan riskler uygulamadan kaynaklanabilecek tüm riskleri kapsamayabilir.

Elektronik İşlem Platformu üzerinden işlem yapılabilecek güncel dayanak varlık listesine www.fxbox.com.tr web sitemizden ulaşabilirsiniz.

2. Kaldıraçlı FX Alım Satım İşlemlerinde Fiyatlama

Kaldıraçlı Alım Satım İşlemi, dünya çapında işlem yapma olanağı sunan, merkezi olmayan, spot olacak şekilde ülkelerin para birimlerinin, kıymetli madenlerinin, emtiaların para birimlerine olan görece değerlerinin alınıp satıldığı, kaldıraç da içerebilen finansal bir üründür. Temel olarak bir dövizin, başka bir dövizle alınıp satılması işlemine "Forex işlemi" denir. Teorik olarak bütün konvertibl dövizlerde işlem yapabilmek mümkündür. Forex işlemlerinde bir para birimini diğer para birimiyle alıp satabilirsiniz. Kaldıraçlı Alım Satım işlemleri "III-37-1 Yatırım Hizmetleri ve Faaliyetleri ile Yan Hizmetlere İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ" ile SPK tarafından düzenlenmiştir. Tebliğ ile bu işlemlere aracılık edebilecek kuruluşların sahip olması gereken özellikler, hizmet çeşitleri, yapılacak işlemlerin özellikleri vb. konular belirli bir yasal mevzuata bağlanmıştır.

Yapı Kredi Yatırım Menkul Değerler A.Ş. ("Yapı Kredi Yatırım") likidite sağlayıcısı olarak dünyanın önde gelen bankalarıyla çalışmaktadır. Yapı Kredi Yatırım, piyasa yapıcısı olduğu için fiyatları kendisi de belirleyip platforma yansıtabilir. Forex piyasaları işlem platformumuz bu bankalardan gelen kotasyonları veya Yapı Kredi Yatırım'ın piyasa yapıcısı olarak yansıttığı fiyatları filtreleyerek o anda yatırımcı için en rekabetçi olanları dikkate alır. Fiyatlar Yapı Kredi Yatırım kotasyonları olarak yatırımcının ekranına yansıtılır. Yatırımcılar işlemlerini bu kotasyonlar üzerinden gerçekleştirir. Yapı Kredi Yatırım'ın işlemden yarattığı gelir yatırımcının elde ettiği kârdan veya uğradığı zarardan bağımsızdır. Ancak kaldıraçlı işlemlerde müşteriye karşı taraf olarak pozisyon alındığı ve sunulan hizmet ya da ürünün niteliği gereği müşterinin zarar etmesinin yatırım kuruluşunun kâr elde etmesiyle sonuçlandığı durumlar çıkar çatışmasına neden olabilir.

Fiyatlamayı örnek bir işlem ile açıklamak gerekir ise:

Yatırımcımız ekrandaki kotasyon üzerinden Euro alıp Dolar satmaya karar verir. Kaldıraçlı alım satım işlemleri için kullanılan platforma gelen kotasyonları yatırımcı değerlendirir, Euro almaya karar verir ve emri girer. Onay bilgisi yatırımcının ekranına gönderildikten sonra süreç tamamlanmış olur.

Yapı Kredi Yatırım'ın manuel çalışan bir Forex işlem masası bulunmamaktadır; bütün işlemler elektronik ortamda gerçekleşir.

Kaldıraçlı alım satım işlemlerinde ihraççı bulunmamakla beraber fiyatlar bankalararası piyasada belirlenmektedir.

Kotasyon: Bir döviz paritesine ilişkin piyasada bulunan fiyat çiftidir.

Baz (Majör) ve Karşıt (Minör) Para Birimi: Bir para birimi çiftinde kote edilen ilk para birimine Baz Para Birimi (ya da Baz Döviz), diğer para birimine de Karşıt Para Birimi (ya da Karşıt Döviz) denir. Örneğin Euro/Dolar paritesinde Euro Baz Döviz olurken, Dolar Karşıt Döviz'dir. Pozisyon büyüklüğü majör para birimi cinsindedir, kâr/zarar durumu minör para cinsindedir.

Uzun/Kısa Pozisyon: Bir döviz satın aldığınızda o dövizde "uzun" pozisyonda, bir döviz sattığınızda ise "kısa" pozisyonda olursunuz. Örneğin Euro alıp karşılığında Dolar satarsanız (vererseniz), Euro'da uzun Dolar'da kısa pozisyonda olursunuz. Döviz işlemlerindeki simetri sebebiyle her zaman bir dövizde uzun, diğerinde kısa pozisyondasınızdır.

Alış/Satış Yapmak: Bir döviz paritesinde, Baz Para Birimi'nin, Karşıt Para Birimi karşısında değer kazanacağını düşünerek satın alınması için yapılan işleme, ilgili döviz paritesinde "alış yapmak"; Karşıt Para Birimi'nin değer kazanacağını düşünerek Baz Para Birimi'nin satılması işlemine ise ilgili paritede "satış yapmak" denir.

Spread: Yatırımcı döviz çiftini tam olarak piyasa değeriyle alıp satamaz. Döviz çifti için iki fiyat verilir (Satış-Alış). Bu iki fiyat arasındaki farka "spread" veya "kur farkı" denir.

Alış fiyatı (bid) likidite sağlayıcı veya fiyat yapıcı aracı şirketin almaya razı olduğu fiyattır. Yani yatırımcının satış

yapabileceği fiyatı gösterir.

Satış fiyatı (ask) likidite sağlayıcı veya fiyat yapıcı aracı şirketin satmaya razı olduğu fiyattır. Yani yatırımcının alıŖ yapabileceği fiyatı gösterir.

Lot: Forex piyasalarında işlem birimi olarak genellikle LOT kullanılır. Standart lot büyüklüğü 100.000 birimdir. 100.000 birim çoğunlukla 100 K olarak kısaltılmaktadır.

PIP/Point: "Price Interest Point" teriminin kısaltılmışıdır. Bir döviz çiftine ilişkin verilen fiyatlarda mümkün olan en küçük değişime denir. Çoęu para birimi için kur, dördüncü ondalık basamağa kadar taşınmaktadır. Dolayısıyla 1 pip, 1/10.000'ini ya da 0,0001 karşı para birimini temsil eder. Bazı para birimlerinde ise kur, beşinci ondalık basamağa kadar taşınmaktadır. Beşinci basamağa "POINT" denilmektedir.

Kaldıraç: İngilizce karşılığı "leverage"tır. Yatırılan başlangıç teminatının birkaç misli pozisyon alınabilmesine imkân sağlayan finansal bir mekanizmadır.

Kaldıraç Oranı: Yatırımcının koyduğu teminat miktarının kaç katına kadar işlem yapılabileceğini belirleyen orandır.

Çapraz Kur: İçinde Amerikan Doları olmayan döviz çiftlerine çapraz kur denir. Çapraz kur işlemlerinde işlem maliyetleri genel olarak daha yüksektir.

Gerekli Teminat: Bir pozisyon açabilmeniz için hesabınızda olması gereken minimum para miktarıdır.

Aktif Fiyat x Lot x Nominal x Teminat Oranı

Serbest Teminat: Yatırımlarınızda meydana gelebilecek zararları karşılamak için hesabınızda kalması gereken tutara serbest teminat ya da kullanılabilir teminat denir.

Kullanılan Teminat: Mevcut pozisyonunuzu açık tutmanız için aracı kurumunuzun bloke ettiği para miktarıdır. Bu bakiyeyi mevcut pozisyonunuzu kapatmadan kullanamazsınız.

1:10 Kaldıraç Oranı Kullanılarak Alınabilecek EURUSD Pozisyon Örnekleri

Yatırımcının hesabına 15.000 USD para yatırarak bir hesap açtığını varsayalım. EURUSD'nin 1,05 olduğunu varsayarsak:

Alım yönünde (EUR lehine) hareket bekleyen bir yatırımcı için:

- Yatırımcının alacağı pozisyon LONG (UZUN) pozisyon olarak adlandırılır.
- 1 LOT = 100.000 EUR büyüklüğündedir.
- Paritenin fiyatı 1,05 olduğundan 1 lot bu durumda 100.000 x 1,05= 105.000 Dolar değerinde bir pozisyon büyüklüğünü temsil eder.
- Yatırımcı alıŖta olduğundan 1 Lot ile EUR alıp karşılığında Dolar satıyor konumundadır.
- Bu durumda, yatırımcı 1 Lot ile 100 bin EUR alıp 105 bin Dolar satmış konumundadır. Teminat, Serbest Marjin Kavramları ve Hesaplamalar
- Bu işlem için alınacak pozisyon büyüklüğünün %10'u teminat (marjin) olarak hesaptaki serbest bakiyeden (Serbest Marjin) kullanılacaktır. İşlem açılmadan önce yatırımcının bakiyesi serbest marjinine eşittir. İşlem açıldığında ayrılacak teminat seviyesi Serbest Marjin rakamından düşülür.
- EURUSD 1,05'te iken, 1 Lot'luk bu işlem için, Teminat (Marjin)= 100.000 EUR (Pozisyon Büyüklüğü)/10 (Kaldıraç Oranı)= 10.000 EUR= 10.500 USD olacaktır.

İşlem sonunda;

Bakiye = 15.000 USD

Marjin = 10.500 USD

Serbest Marjin = 4.500 USD olacaktır.

Özetlemek gerekirse:

- 1 lot işlem ile EURUSD paritesi 1,05'te iken 100.000 EUR'luk yukarı yönlü bir pozisyon açılmış olacaktır.
- Eğer EURUSD 1,06'ya yükselirse (100 pip artış), yatırımcının hesabında:
- 3054-OBY-05/1216/1.000

Pozisyon büyüklüğü = 1 x 1,06 x 100.000 = 106.000 USD

- Büyüklük Farkı = 106.000 USD - 105.000 USD = 1.000 USD'lik bir kâr yatırımcının hesabına yansıtacaktır.
- Buradan yola çıkarak, EURUSD'de her 1 pip hareket 10 USD olarak düşünülebilir.

- Yukarıdaki hesaplama; $1,06 - 1,05 = 100 \text{ pip} = 1.000 \text{ USD}$ kâr olarak da düşünülebilir.

3. Kaldıraçlı FX Alım Satım İşlemlerinde Komisyon, Ücret

Tezgâhüstü yapılan işlemler karşılığında müşteriden Yapı Kredi Yatırım'a ödenmek üzere herhangi bir komisyon veya ücret ayrıca talep edilmemektedir. Müşteriden sadece "spread" farkı alınmaktadır. Döviz çifti için iki fiyat verilir (Alış-Satış). Bu iki fiyat arasındaki farka "spread" veya "kur farkı" denir. İşleme ilişkin ücret, kote edilen fiyatların içinde yer almaktadır. Spread oranları müşteriden müşteriye değişiklik arz edebilir. İşlem yapmadan önce Yapı Kredi Yatırım'daki temsilcinizden spread konusunda bilgi almanız önem arz etmektedir. **Swap**; yatırım yaptığınız döviz çiftinin birbiri arasındaki faiz farkına göre hesabınıza pozitif (+) ya da negatif (-) etki eden gecelik taşıma maliyetidir. Swap, kelime anlamı olarak "değiştirmek, takas etmek" gibi anlamlara gelmektedir. Swap işleme prosedürü uzun (alış) ve kısa (satış) pozisyonlardaki swap değeri için ilgili paritedeki karşıt birim (yani paritenin sağ tarafındaki döviz) cinsindedir. Örnek vermek gerekirse, EURUSD için USD, EURTRY için TRY cinsinden swap (gecelik taşıma bedeli) işleyecektir. Swap mantığına göre alınan para borç verilir, satılan para ise borçlanılır. Swap bedelleri taşıdığınız pozisyonlardaki düşük faizli para birimi ve yüksek faizli para birimi ilişkisine göre + veya - olarak hesabınıza yansıtılır. Swap bedelleri gecelik işlemektedir. Swap maliyetleri çarşamba gecesi 23.59'dan perşembeye geçilirken 3 günlük uygulanır. Bunun sebebi; piyasaların ve likidite sağlayıcıların hafta sonu kapalı olması ve paritelerdeki açık pozisyonların 2 gün valörlü olma özelliğidir. USDTRY ve USDCAD pozisyonları ise 1 gün valörlü olduğu için perşembeden cumaya geçilirken 3 günlük taşıma bedeli uygulanır. Piyasaların kapalı olduğu tatil günlerinde açık olan pozisyonlara swap uygulaması devam etmektedir. Roll, rollover bir pozisyonu bir gecelik açık tuttuğunuz zaman ödediğiniz veya kazandığınız faizdir. Her para biriminin bir gecelik faizi vardır, bir Forex işleminde ise 2 farklı para birimi olduğu için iki faiz hesabı yapılır. Bu faiz oranları merkez bankaları tarafından belirlenen oranlardan farklıdır ve daha çok bankalar arası piyasaya göre oluşur. Kaldıraçlı alım satım piyasasında her günün sonunda işlemler bir sonraki güne devredilir (rollover) ve bu esnada bir faiz geliri veya kaybı gerçekleşir.

Eğer satın aldığınız paranın faiz oranı sattığınız paradan yüksek ise pozisyonunuzdan dolayı pozitif kazanç elde edersiniz.

Eğer satın aldığınız paranın faizi satmış olduğunuz paradan küçük ise faiz hesabınızdan kesilecektir. Kurum, işlem tutarı üzerinden yüzde bir oranına kadar gecelik olarak Swap masrafı kesmeye yetkilidir.

Elektronik posta ile gönderilen ekstre ve bildirimler için gönderim ücreti bulunmamaktadır. Posta kanalı ile gönderilen ekstre ve her türlü bildirimler için PTT/kurye bedelinin iki katı olarak ücret tahsil edilir.

4. Kaldıraçlı FX Alım Satım İşlemlerinde Vergilendirme

Kaldıraçlı FX alım satım işlemlerinin yatırımcılar bakımından vergilendirilme esasları şöyledir:

Kaldıraçlı döviz alım satım faaliyetlerinden doğan kazançların Gelir Vergisi Kanunu Geçici 67. madde kapsamında olup, kaynakta kesinti (stopaj) suretiyle vergilendirilecektir.

Dar mükellef müşterilerimizin kaldıraçlı alım-satım işlemleri yapabilmeleri için, bu işlemleri Türkiye'de bulunan işyeri ve daimi temsilcisi vasıtasıyla yerine getirmeleri gerekmektedir. İşyeri veya daimi temsilcisi bulunmayan müşterilerimizle bu işlemler yapılamayacaktır.

Kaldıraçlı FX alım satım işlemleriyle ilgili vergi esaslarının çok detaylı olması ve fazlasıyla uzmanlık gerektirmesi dolayısıyla, yukarıdaki açıklamalarla bağlı kalmaksızın herhangi bir işleme girişmeden önce vergisel yükümlülüklerinizin ve maliyetlerin tam anlamıyla öğrenilmesi için bu konuda uzman bir mali müşavirle görüşmenizi tavsiye ederiz.

5. Riskler

Kaldıraçlı FX alım satım işlemleri, taraflar arasında farklı ve belirli ihtiyaçlara karşılık vermek üzere yapılandırılmış ve işlem tarafları farklı özelliklere sahip olduklarından, başlangıç anında tespit edilmesi mümkün olmayan bazı özel risk unsurlarını barındırması mümkündür. Bu kapsamda tarafların, işlem yapacakları tezgâhüstü sözleşmelerin kendi özel ihtiyaçlarına uygunluğu ve hukuki yaptırımların uygulanabilirliği konularında profesyonel yardım almaları tavsiye olunur.

Kaldıraçlı FX alım satım işlemleri sonucunda kâr elde edebileceğiniz gibi zarar riskiniz de bulunmaktadır. Bu nedenle işlem yapmaya karar vermeden önce, karşılaşılabileceğiniz riskleri anlamanız ve kısıtlarınızı dikkate alarak karar vermeniz gerekmektedir.

Bu amaçla, Sermaye Piyasası Kurulu'nun "III-39.1 Yatırım Kuruluşlarının Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Tebliği'nin 25. maddesinde öngörüldüğü üzere "Yatırım Hizmet ve Faaliyetleri Genel Risk Bildirim Formu"nda belirtilen hususları anlamanız gerekmektedir.

Kaldıraçlı FX alım satım işlemi hizmeti sunmak SPK'nın iznine tâbidir. Bu nedenle, işlem yapmaya başlamadan önce çalışmayı düşündüğünüz kuruluşun söz konusu işlemlere ilişkin yetkisinin olup olmadığını kontrol ediniz.

Kaldıraçlı FX alım satım işlemi yapmaya yetkili olan kuruluşları www.spk.gov.tr veya www.tspb.org.tr internet

sitelerinden öğrenebilirsiniz.

Kaldıraçlı FX alım satım işlemleri çok risklidir. Kaldıraç etkisi nedeniyle, düşük teminatla işlem yapmanın piyasada lehe çalışabileceği gibi aleyhe de çalışabileceği ve bu anlamda kaldıraç etkisinin tarafınıza yüksek kazançlar sağlayabileceği gibi yüksek zararlara da yol açabileceği ihtimali daima göz önünde bulundurulmalıdır. Ters fiyat hareketleri sonucunda yetkili kuruluşa yatırdığınız paranın tümünü kaybedebilirsiniz. Yüksek getiri vaatlerine itibar etmeyiniz.

Yetkili kuruluşun yapacağınız işlemlere ilişkin tarafınıza aktaracağı bilgilerin eksik ve doğrulanmaya muhtaç olabileceği tarafınızca dikkate alınmalıdır.

ARACI KURUM, kaldıraçlı FX işlemleri sundukları müşterilerine söz konusu işlemler için bireysel portföy yöneticiliği veya yatırım danışmanlığı hizmeti veremez.

Kaldıraçlı FX alım satım işlemlerine ilişkin olarak yetkili kuruluş personeline yapılacak teknik ve temel analizin kişiden kişiye farklılık arz edebileceği, bu analizlerde yapılan öngörülerin gerçekleştirilme olasılığının bulunduğu dikkate alınmalıdır.

Yabancı para cinsinden yapılan işlemlerde, yukarıda sayılan risklere ek olarak kur riskinin bulunduğu, kur dalgalanmaları nedeniyle Türk Lirası bazında değer kaybı olabileceği, devletlerin yabancı sermaye ve alım satım hareketlerini kısıtlayabileceği, ek ve/veya yeni vergiler getirebileceği, alım satım işlemlerinin zamanında gerçekleşmeyebileceği bilinmelidir.

Kaldıraçlı FX alım satım işlemlerinde size sunulan parite fiyatları ve "spread"ler en iyi fiyat durumunu yansıtmayabilir. Başka kurumların fiyatlarını da kontrol etmeniz yerinde olacaktır.

Bir dayanak varlıktaki alım-satım fiyatları arasındaki fark (spread) ARACI KURUM tarafından belirlenen bir seviyenin üzerine çıktığı takdirde ARACI KURUM, müşterinin kullandığı platformda işlem yapılmasını durdurabilir. Bu durumda ARACI KURUM tarafından belirlenen seviyeye kadar olan eski fiyat üzerinden de işlem yapılamaz.

İşlemlere başlamadan önce yetkili kuruluşunuzdan yükümlü olacağınız bütün komisyon ve diğer muamele ücretleri konusunda teyit almalısınız. Eğer ücretler parasal olarak ifade edilmemişse size nasıl yansıtılacağı ile ilgili anlaşılır örnekler içeren yazılı bir açıklama talep etmelisiniz.

Yetkili kuruluşlar tarafından kaldıraçlı alım satım işlemleri sonucunda kayba uğramanız durumunda pozisyonunuzun stop-out seviyesine ulaşmadan önce ek teminat çağrısı yapılacağı konularında garanti verilemeyeceğini dikkate almanız gerekmektedir.

• Karşı taraf riski

Kaldıraçlı FX alım satım işlemleri taraflar arasında gerçekleşmektedir. Bu nedenle işlemin karşı tarafının, işlemden doğan yükümlülüğünü yerine getirip getiremeyeceğine ilişkin kredibilitésinin değerlendirilmesi tavsiye edilmektedir.

Karşı taraf riski, Yapı Kredi Yatırım'dır ve teminatlar Takasbank A.Ş.'de tutulmaktadır.

Cari risk tutarı, karşı tarafın iflası halinde tahsilatta bulunulamayacağı varsayımıyla, karşı tarafın temerrüde düşmesi halinde kaybedilecek bir türev işlemler portföyüne dahil işlem veya işlemlerin gerçeğe uygun değerini ifade eder.

Tezğâhüstü piyasa kapsamında işlemlerin netleştirilmesi ve takasına ilişkin anlaşmaların yapılması mümkün olmakla birlikte, bu tür anlaşmaların varlığı taraflara işlemlerin sonuçlandırılması aşamasında herhangi bir garanti ya da koruma sağlamamaktadır.

Taraflar, hukuki ilişkilerinin tam ve açıklıkla belirlenmesine yönelik olarak, işlem kapsamına giren her türlü detay ve açıklamaya aralarındaki sözleşme metninde yer vermelidir. Bu türde işlemler gerçekleştirilmeden önce hukuki konularda danışmanlık hizmeti alınması uygun olacaktır.

• Piyasa riski

Kaldıraçlı FX alım satım işlemleri kapsamında getiri kadar karşılaşılmaması muhtemel zararın da miktarı çok yüksek tutarda olabilir. Yatırımcı, yatırdığı teminatın tamamını kaybedebilir.

Piyasa riskine ilişkin değerlendirme yapılması tamamen bu riske maruz kalan tarafların sorumluluğu altındadır.

• Likidite riski

Kaldıraçlı FX alım satım işlemleri, herhangi bir borsaya kote olmadıklarından ikincil piyasalarda her zaman ve koşulda fiyatlandırılmazlar. İşlem başlangıç fiyatı üzerinde ya da herhangi bir fiyat üzerinden zarar durdurmalı emir ihtiva etse bile tasfiye edilmesi mümkün olamayabilir. Likiditenin azaldığı durumlarda Yapı Kredi Yatırım, fiyatlandırma için en iyi gayreti gösterir, ancak fiyatlamaya yapamadığı durumlar da mevcut olabilir.

6. Risk Takibi

MÜŞTERİ'nin teminat tutarı Başlangıç Teminatı'nın altına düştüğü hallerde Elektronik İşlem Platformu'ndan

MÜŞTERİ'nin kayıtlı adresine elektronik posta yoluyla Teminat Uyarısı bildirimini yapılır.

MÜŞTERİ'nin hesabında bulunan teminat tutarının "Kaldıraçlı Varlıklar (FOREX) ve Fark Sözleşmeleri (CFD) Çerçeve Sözleşmesi"nde belirlenen otomatik pozisyon kapatma seviyesine (stop-out level) düşmesi durumunda ARACI KURUM MÜŞTERİ'nin hesabında bulunan açık pozisyonları kısmen veya tamamen tasfiye eder. Bu durumda gerçekleştirilen Otomatik Pozisyon Kapatma (Stop-Out) işlemi nedeniyle maruz kalınabilecek zararın tümü MÜŞTERİ'ye ait olacaktır. ARACI KURUM, Otomatik Pozisyon Kapatma Seviyesi'nin (Stop-Out Level) korunamadığı hallerde açık pozisyonları zararın en yüksek olduğu pozisyondan başlamak suretiyle kapatır. MÜŞTERİ'den alınan yazılı talimatın ARACI KURUM tarafından kabul edilmesi halinde bu oran farklı seviyelerde belirlenebilir. MÜŞTERİ, teminat tutarının Otomatik Pozisyon Kapatma Seviyesinin (Stop-Out Level) üzerinde olup olmadığını Elektronik İşlem Platformu üzerinden bizzat takip etmekle ve hesabın gerekli teminat seviyesinin altına düşmesini engellemek ile yükümlü olduğunu kabul ve beyan eder.

ARACI KURUM, kendi risk politikası ve Yatırım Hizmetleri ve Faaliyetleri ile Yan Hizmetlere İlişkin Esaslar Tebliği'nin 25/C maddesi uyarınca, her bir müşteri özelinde Müşteri'nin açabileceği maksimum pozisyon limitini belirler. Belirlenen Müşteri Limiti e-posta ve iadeli taahhütlü mektup veya elden teslim yolu ile MÜŞTERİ'ye bildirilir. ARACI KURUM, pozisyon limitini değişen piyasa koşulları ve risk iştahını göz önünde bulundurarak MÜŞTERİ'ye bir gün öncesinden en seri iletişim aracı vasıtasıyla bildirmek şartı ile MÜŞTERİ onayı alınmaksızın değiştirme hakkına sahiptir. ARACI KURUM nezdinde Kaldıraçlı Alım Satım İşlemleri için MÜŞTERİ'nin taşıdığı pozisyon büyüklüğünün tanımlanan pozisyon limitini aşması halinde, herhangi bir bildirimde bulunulmaksızın, ARACI KURUM'un limit aşımını tespit ettiği andan itibaren, risk artırıcı emirler kabul edilmeyecek ve ilgili limit aşımı giderilinceye kadar söz konusu pozisyonlar, ARACI KURUM tarafından hesaplanan Beklenen Kayıp (ES) yüzdesi en yüksek olan dayanak varlıktan başlayarak re'sen kapatılacaktır. Taşınan pozisyon büyüklüğü müşterinin tüm taşıdığı pozisyonlar birbirleri ile netleştirildikten sonra hesaplanan tutardır.

Yukarıda açıklanan müşteri limiti dışında, ARACI KURUM risk politikası ile uyumlu olarak, ARACI KURUM genelinde, ARACI KURUM'un karşı taraf olduğu tüm MÜŞTERİ pozisyonlarını kapsayacak şekilde bir Beklenen Kayıp (ES) limiti belirler. ARACI KURUM'un Beklenen Kayıp (ES) limitinde aşım tespit etmesi durumunda, işbu Sözleşme'yi imzalayan MÜŞTERİ özelinde olup olmadığına bakmaksızın ve herhangi bir bildirimde bulunulmaksızın limit aşımını tespit ettiği andan itibaren, ARACI KURUM MÜŞTERİ'lerden gelen risk artırıcı emirleri kabul etmez ve limit aşımını gidermek amacıyla MÜŞTERİ'lerin pozisyonlarını en iyi gayreti göstererek kâr zarar gözetmeksizin esasları aşağıda belirtilen şekilde kapatır:

- ARACI KURUM'un Beklenen Kayıp (ES) limitinin aşıldığını belirlediği an itibarıyla, söz konusu limiti ARACI KURUM kayıtlarına göre en fazla kullanan ilk beş MÜŞTERİ'nin pozisyonlarını, orantısız olarak herhangi bir muvafakat alınmasına gerek olmaksızın re'sen kapatır. MÜŞTERİ bazında kapatılacak pozisyon tutarı her bir MÜŞTERİ için MÜŞTERİ'nin kendi pozisyonunun söz konusu beş MÜŞTERİ'nin toplam pozisyonuna oranı hesaplanarak belirlenir.
- ARACI KURUM pozisyon kapatmaya, söz konusu Beklenen Kayıp (ES) limitini en fazla kullanan ilk beş MÜŞTERİ arasından, ARACI KURUM Beklenen Kayıp (ES) limitinin aşımının belirlendiği an itibarıyla, teminat oranı (teminat miktarı/açık pozisyon tutarı) en düşük olan MÜŞTERİ'den başlar.
- ARACI KURUM söz konusu beş MÜŞTERİ'nin pozisyonlarını kapatmaya, teminat oranı (teminat miktarı/açık pozisyon tutarı) en düşük olan MÜŞTERİ'nin ARACI KURUM tarafından hesaplanan Beklenen Kayıp yüzdesi en yüksek olan dayanak varlıkta alınmış pozisyondan başlar.

+Müşteri bazında limit için örnek

Müşteri limiti: 10 milyon USD

Açık pozisyon: + 4 milyon USDTRY

-5 milyon EURUSD

EURUSD Pozisyonu: 5 milyon x 1,12= 5,6 milyon USD (EURUSD kurunu 1,12 kabul edersek)

USDTRY Pozisyonu: 4 milyon USD

Toplam Pozisyonu: 9,6 milyon USD

EURUSD paritesi bu seviyede kaldığı sürece müşteri sadece 400 bin USD pozisyon açabilir. Eğer 500 bin USDTRY alım emri girmek isterse emir reddedilir.

400 bin USDTRY alım emri yapar ve maksimum limit olan 10 milyon USD'ye ulaşır ve EURUSD kuru yukarı hareket ederse toplam pozisyon tutarı, açık pozisyon limitini aşacağı için, limit aşımına neden olan EURUSD pozisyonunda kısmi kapama yapılır.

+Kurum limiti için örnek

Kurum Beklenen Kayıp (ES) limiti: 2 milyon USD

Müşteri 1:	-5 milyon USDTRY	+5 milyon EURUSD
		+5,000 ons XAUUSD
Müşteri 2:	-5 milyon USDTRY	+10 milyon EURTRY
		+10 milyon EURUSD
		+2,000 ons XAUUSD
Müşteri 3:	-10 milyon EURTRY	-10 milyon USDTRY
		+5,000 ons XAUUSD

İlk 3 müşteri için TOPLAM NET pozisyon: -20 milyon USDTRY, +15 milyon EURUSD ve 14,4 mn USD tutarında XAUUSD (xauusd=1,200)

Diğer müşteriler için TOPLAM NET pozisyon: -6mn USDTRY, +10mn EURUSD ve 3mn USD tutarında XAUUSD

Kurum TOPLAM NET pozisyon: -26mn USDTRY, +25mn EURUSD ve 17,4mn USD tutarında XAUUSD

Kurum riskine en çok katkı yapan ve detayları yukarıda paylaşılan ilk 3 müşteri için toplam "beklenen kayıp" tutarının 1.488,392 USD olduğunu ve diğer müşterilerden de 510,456 USD oluştuğunu farzederek, toplam limite erişmiş oluyoruz.

Diğer müşterilerden herhangi birisinin yeni 1 milyon USDTRY kısa pozisyon açtığını ve toplam "beklenen kayıp" tutarının 2.030,492 USD'ye ulaştığını farzedelim.

Kurum limitini aştığımız için, riske en fazla katkısı olan ilk 3 müşterinin pozisyonlarından aşım tutarına karşılık gelecek şekilde pozisyon kapatılır.

Örnek müşteri pozisyonlarını baz alırsak, müşteri 1'in 5 milyon USDTRY pozisyonu 4,73 milyona, Müşteri 2'nin 5 milyon USDTRY pozisyonu 4,75 milyona ve Müşteri 3'ün 10 milyon USDTRY pozisyonu 9,52 milyona indirilerek kurum limitindeki aşım giderilir.

1. MÜŞTERİ

Ad, Soyadı/Unvan :

Tarih :

İmza :

2. MÜŞTERİ

Ad, Soyadı/Unvan :

Tarih :

İmza :

YAPI KREDİ YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.

Yılmaz Arısoy
Genel Müdür

Hakan Yolcu
Genel Müdür Yardımcısı

